

Theodorus Van der Groe

Betuigende beide Joden en Grieken de bekering tot God, en het geloof in onze Heere Jezus Christus, Handelingen 20 vers 21.

De hoog verlichte leraar en apostel Paulus komt hier in deze woorden van onze tekst sprekende voor tot de ouderlingen of opzieners van de gemeente van Christus te Efeze. Hij vertoont hen zijn apostelschap en bedieningswerk onder Joden en heidenen, hetgeen hierin bestond, *dat hij hun beiden betuigd had de bekering tot God en het geloof in Jezus Christus*. De apostel doet hier opening van zijn hele leer en predikdienst onder Joden en heidenen, die op deze twee stukken alleenlijk uitkwam, namelijk *bekering en geloof*. En waarlijk, mijn toehoorders, hierin eindigt de gehele prediking van het Evangelie, en dit is er de ziel en het wezen van, dat een mens om zalig te worden zich moet bekeren tot God en geloven in de Heere Jezus Christus. Meer of minder wordt er tot de zaligheid van een zondaar niet vereist dan geloof en bekering. Die deze dingen in waarheid heeft en bezit, die is gewis zalig, en komt in al eeuwigheid niet in de verdoemenis. Maar die deze dingen niet waarlijk bezit, blijft ook buiten de zaligheid geheel gesloten, en zonder deze stervende, is hij voor eeuwig verloren. Hierom wordt er overal, in de Heilige Schrift niets anders van de mensen vereist als geloof en bekering. De grote Leraar der gerechtigheid, de Heere Jezus Christus, heeft Zijn prediking hier op aarde daarmee begonnen en geëindigd. Want zo schrijft Markus hoofdstuk 1: 15, dat de Heere Jezus aldus predikte en leerde voor de Joden en Galiléa: *de tijd is vervuld, en het koninkrijk Gods is nabij gekomen, bekeert u en geloof het Evangelie*. Op die voet hebben al de profeten en heilige mannen tevoren, en de apostelen en Evangelisten naderhand altijd geleerd en gepreekt, dat de enige weg of middel voor een zondaar tot zaligheid is, een waar geloof in Christus, en een ware bekering tot God. Deze twee grote en heerlijke weldaden des verbonds liggen, door een onverbrekkelijk verband op het allernauwst aan elkander verknocht, zodat de een zonder de ander onmogelijk bestaan kan. Het geloof kan niet zijn zonder bekering, noch de bekering zonder het geloof. Maar waar de een gevonden wordt, daar wordt ook de ander gevonden.

Wij willen ons met niemand breedvoerig in geschil inlaten, wat eerst in de mens zich vertoont heeft, het geloof of de bekering. Het komt ons zo voor, dat de bekering wel eerst zich in de mens vertoont naar buiten, en een bewijs is van enig leven des geloofs in de ziel, waarom Paulus hier in onze tekst, en de Heilige Schrift doorgaans de bekering stelt vóór het geloof. Maar met opzicht tot de oorspronkelijke werkingen dezer twee grote en zalige weldaden in des mensen ziel, is of schijnt het zeker te zijn, dat het beginsel des geloofs vóór de bekering van de Heilige Geest in des mensen hart gewrocht wordt, doordat het geloof als een zaad, dat is in zijn grondbeginsel, in het hart is vóór de bekering; omdat de bekering een genade is, die door iets, dat levendig is, in de mens moet gewrocht worden. Nu ontvangt de mens oorspronkelijk op

geen andere wijze enig geestelijk leven in Sion, als alleen door het geloof, *want de Rechtvaardige moet uit het geloof leven*, Hebr. 10: 3 8, bijgevolg moet er dan noodzakelijk enig levendig zaad of beginsel van geloof in het hart des mensen zijn, zal er een ware en levendige bekering ooit kunnen verwekt worden. Maar wat hier ook van zij, dit is en blijft een gewisse waarheid: geloof en bekering moet er zijn, zal de mens behouden worden. Van het geloof zullen wij nu niet in het bijzonder spreken. Maar *alleen van de bekering*. Dat al mensen waarlijk bekeerd moeten worden, en geheel veranderd en vernieuwd, zullen zij met God gemeenschap kunnen hebben en zalig worden, leert ons de hele Bijbel; het is overal: *bekeert u* wat gij in de Bijbel leest. Ontalliche teksten en bewijzen zouden wij hier als het nodig was kunnen aanhalen. Het is het hele einde en oogmerk van Christus' Middelaarsambt en komst in de wereld, om zondaren te roepen tot bekering, Matth. 9: 30. Paulus schipbreuk lijdende dreef met zijn gezelschap op de stukken en planken van het gebroken schip en kwam zo behouden met hen aan land, Hand. 27: 44. Zo hebben wij allen in Adam door de zonde schipbreuk geleden. Nu zijn geloof en bekering de enige planken die ons overgebleven zijn, om daaraan vast te houden, daarop te drijven en daardoor behouden te worden; buiten dezelve is geen ander middel van ontkoming. De bekering is het fundament van onze gehele Religie. Dat fundament ontbrekende of niet wel en vast gelegd zijnde, zijn wij allen samen verloren, en gaan voor eeuwig te gronde.

Wat is er dan noodzakelijker dan te preken van de bekering en die waarheid naakt en klaar uit Gods woord voor uw aandacht open te leggen, omdat wij toch al samen zoveel belang in daarin hebben, dat er onze hele zaligheid, ons eeuwig heil, onmiddellijk van afhangt.

Dit overdenkende werden wij bewogen bij gelegenheid, dat wij in het namiddaguur uit de Heidelbergse Catechismus over *de bekering van een mens* moesten handelen, zulks wat uitvoeriger te doen, als totnogtoe van ons wel geschied is, en deze grote waarheid in verscheiden achtereenvolgende predikaties voor uw aandacht open te leggen, u verklarende de ware aard en natuur van de genadige bekering van een zondaar, als de enige weg benevens het geloof tot zaligheid en behoudenis. Want wij zijn verzekerd dat er maar weinig mensen onder ons waarlijk bekeerd zijn, en dat ver de meesten niet eens weten wat de bekering is, terwijl zij zich toch in hun blindheid verbeelden dat zij óf reeds bekeerd zijn, óf nog voor hun dood bekeerd zullen worden. Zo zijn wij dan over ver de grootste hoop van onze gemeente in gegronde bekommering dat zij eeuwig moeten verloren gaan, en onbekeerd in hun zonden sterven, zo niet de Heere nog na dezen de wonderen van genade en van bekering onder ons komt verrichten. *Och mocht het wezen, dat deze onze voorgenomen verhandeling over de bekering tot dat einde een gezegend middel mocht zijn van sommiger of van iemands zielzaligende ontdekking!*

"O Heere open dan toch zelf aan de een kant de mond van Uw dienaar, opdat hij bekwaam zij van deze grote waarheid, gelijk het betaamt te spreken, en die klaar en zuiver en geestelijk te verhandelen; open aan de andere kant de oren en het hart van de toehoorders, opdat zij op het woord der prediking acht mogen geven, en het hun door Uw genade moge strekken tot een middel of van aanvankelijke, of van verder doorbrekende bekering. Amen."

Voor het tegenwoordige zullen wij met des Heeren zegen drie zaken wat nader voorstellen en verhandelen.

- I. Zullen wij u kort de grond en de gelegenheid openleggen van het grote werk der bekering van een zondaar.
- II. Zullen wij handelen van de benamingen, waarmede dit werk Gods in de Heilige Schrift aan ons gewoonlijk wordt voorgedragen.

III. Zullen wij dan een weinig spreken van het onderscheid tussen de eerste, aanvankelijke, en de tweede of voortgaande bekering tot God.

I. Wat dan nu eerst de algemene grondslag of gelegenheid van de bekering van een mens betreft, *deze bekering is eigenlijk dat grote genadewerk Gods, hetwelk de Heilige Geest komt werken in het hart aller uitverkorenen, door middel van de prediking des Goddelijken Woords, waardoor een arm zondaar zichzelf en zijn zondige en rampzalige staat recht leert kennen, zich met hartelijk berouw en droefheid voor God verootmoedigt, en zichzelf door een waar en oprecht geloof wendt tot de vrije genade Gods in Christus Jezus, die hem in het Evangelie geopenbaard wordt. Die gelovig met zijn hart omhelst, en zichzelf door de van die hemelse genade oprecht tot God bekeert, is afleggende de oude mens der zonde met al zijn boze werken, en aandoende de nieuwe mens die naar God geschapen is, enz. en is daarin door de kracht des Heilige Geest meer en meer voortgaande, totdat hij eenmaal door de dood al zonden voor eeuwig aflegt, en volkomen naar Gods Beeld in Christus vernieuwd en veranderd wordt, om God eeuwig in volmaakte heiligheid en gerechtigheid te dienen.* Om deze waarheid, die wij daar nu voorgesteld hebben, klaarder onder des Heeren zegen te verstaan, is het nodig dezelve wat nader, uit derzelve eerst gronden op te halen.

Weet dan geliefden, - en och mocht gij het al samen door de verlichtende genade des Heilige Geest recht kennen en weten, - dat het gehele mensdom, al mensen zonder onderscheid, door de zonde geheel ten enenmaal van God zijn afgeweken, en uit Zijn zalige gemeenschap, daar de eerste mens in geschapen was, zijn gevallen, hebbende geheel uit hun ziel verloren het heerlijke beeld Gods, dat bestond in volmaakte kennis en heiligheid, doordat het nu met het gehele mensdom is zoals Paulus zegt Rom. 3: 13: *want zij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods.* Hierdoor, door het missen van dit heerlijke beeld Gods, is de zondige mens nu ten enenmaal onbekwaam om enige de minste gemeenschap met God, die een enkel zuiver, Heilig en geestelijk Licht is, te kunnen houden. Want zijn verstand is nu geheel in de zonde verduisterd, en zijn oordeel heel verdorven, beide zijn ze nu geheel vleselijk, en dus is de mens daardoor nu ten enenmaal onbekwaam tot de kennis Gods, die geheel geestelijk is. Daar is door de zonde een onbeschrijfelijke blindheid gekomen over des mensen verstand, zie 1 Kor. 2: 14; ja, de mens dus al kennis Gods missende, is nu geheel duisternis geworden, zie Ef. 5: 8; des mensen wil is door deze duisterheid en vleselijkheid zijns verstands, nu ook heel en geheel onheilig, zondig en verdorven, zodat hij God, noch iets dat Godes is, kan begeren of beminnen. Maar integendeel geheel en al in tegenkanting en vijandschap tegen God uitgaat en tegen alles wat Goddelijk, wat heilig en geestelijk is. Zijnde geheel overgegeven aan al zonde en onheiligheid. Hij is nu een allervolstrekte vijand van God geworden, en kan niet anders dan God en Zijn heilige en zalige gemeenschap haten, en alleen zichzelf en de ijdele schepselen aanhangen en beminnen, zie Rom. 8: 7.

Op deze wijze is een mens dan nu door de zonde geheel van God afgeweken, en is geworden een vijand van God, een slaaf der zonde en een vriend en dienstknecht van de satan, wiens onrein beeld der duisternis al mensen reeds van natuur in hun ziel dragen, gelijk ons dit alles zeer overvloedig en overtuigend in de Heilige Schrift geleerd. Maar desniettemin, helaas! van zeer weinigen recht gekend en geloofd wordt. Zulk een afgeweken, zondig en verdorven mens, die zo geheel tegen God, zijn Heilige en goedertieren Schepper aangekant is, en ten enenmaal in vijandschap tegen Hem uitgaat, kan God, - Die een zuiver geestelijk Licht, en ten hoogste heilig en rechtvaardig is en maar alleen Zichzelf en Zijn eigen eer en

heerlijkheid boven alles bemint, - ook geenszins beminnen of enige omgang of gemeenschap met hem houden. Maar God moet die zondige en verdorven mens van Zijn kant ook weer geheel haten, Zich ver van hem afzonderen, en hem tijdelijk en eeuwig stellen tot het voorwerp van Zijn toorn, vloek en straf. Waarom dan nu al mensen ook aan ons voorgesteld worden, als kinderen des toorns, Ef. 2, die door hun zonden geheel liggen onder Gods heilige vloek en toorn, zodat nu gehele wereld voor God verdoemelijk is, Rom. 3: 19, en er van nature tussen de hoge God en de goddeloze wereld een oneindige kloof van scheiding en vijandschap is.

Zie, op zodanig een wijze is het nu van natuur met al mensen gelegen, in zo'n staat worden zij gezamenlijk geboren en ter wereld gebracht, niet een enig mens uitgezonderd. Het spreekt dan nu vanzelf, geliefden, een van beide moet hier geschieden en plaats hebben, óf die afgeweken zondige mens moet eens te eniger tijd voor zijn dood tot God zijn Schepper en Maker terugkeren, en door een hele omkering en verandering van zijn vorige staat en natuur bekwaam gemaakt worden om God zijn Schepper weer recht te kennen, te dienen en te beminnen, óf hij moet anders tot in al eeuwigheid van God en Zijn gemeenschap gescheiden blijven, en onder Zijn haat, toorn, vloek en straf in de macht van de satan en der zonde blijven liggen. Hier is geen middelweg tussenbeide, de zondaar moet tot God, van Wie hij door de zonde geheel afgeweken is, ook geheel weer terugkeren, of hij moet voor eeuwig van hem geheel vervreemd en afgescheiden blijven.

Het middel nu waardoor een zondaar dus geheel tot de Heere zijn God zal kunnen terugkeren en van zijn zware afdwaling ten volle zal kunnen genezen worden, kan in niets minder bestaan, als in een gehele vernieuwing, verandering en omkering van de afgefallen zondaars aard en natuur, waardoor hij weer tot God gebracht, en in Zijn vereniging en gemeenschap ingeleid wordt, gelijk wij dat nu nog een weinig nader zullen moeten inzien.

De ware bekering brengt niet alleen liefde Gods. Maar ook liefde tot onze naasten in onze harten. De bekeerden vinden zich tot weldadigheid en mededeelzaamheid aan armen en noodduftigen niet alleen door Gods bevel verplicht. Maar hun vernieuwd gemoed vindt er zich ook toe opgewekt en genegen.

De Heere bewege dan, enz.

Beschouwd hebbende hoe al mensen door de zonde van God ten enenmaal zijn afgeweken, en geheel van hem vervreemd zijn geworden, moeten wij nu een weinig nader overwegen, op welke wijze, de afgefallen mens met God zijn Heere en Schepper weer kan worden verenigd en tot hem uit de staat der zonde kan terugkeren.

Het spreekt vanzelf geliefden, zal een zondaar tot God zijn Schepper kunnen terugkeren, dat er dan voor die zondaar noodzakelijk een gepaste weg of middel moet zijn, door hetwelk deze zijn terugkering tot God zal kunnen geschieden, een weg, die hem tot God en tot Zijn gemeenschap moet leiden en hem daar dadelijk toebrengen -zodanige weg nu kan de zondaar zichzelf niet banen of bereiden, omdat hij geheel verduisterd is in zijn verstand, en heel dood is in de zonde, die hem allen toegang tot God en Zijn gemeenschap voor eeuwig heeft af gesneden; want hier staan de zondigen mens twee grote en onóverkomelijke hinderpalen in de weg.

1. Zijn schuld voor God, waarom hij ligt onder zijn rechtvaardige toorn en vloek, en die de zondaar zelf met al het water van de zee, en met gehele beken en rivieren van tranen niet kan uitwissen, zie Jer. 2: 23. *Want al wies gij u met salpeter*, enz.

2. Zijn zondige en onheilige natuur, waardoor hij God en zijn heilige gemeenschap haat, en al zijn lust en genoegen alleen vindt in de zonden en in buiten God te leven, hier kan of wil de zondaar niets uit zichzelf doen tot zijn vernieuwing of verandering. Maar het is met hem als er staat Jer. 13: 23: *Zal ook een moorman*, enz. Maar God heeft hier nu na Zijn onbegrijpelijke mensenliefde goedertierenheid en genade, en om Zichzelf in de verlossing van arme zondaars te verheerlijken, de zondaar zelf een weg tot Zijn gemeenschap bereid en gebaad, en hem die weg in het Evangelie der zaligheid geopenbaard en bekend gemaakt, zijnde het geloof in Zijn Zoon Jezus Christus. Christus is hier nu voor de zondaar een weg geworden langs en door Welke hij weer uit de staat der zonde in de gemeenschap Gods kan komen, tot hem beteren en van zijn afdwalingen voor eeuwig genezen worden. Zie Joh. 14: 6: *Ik ben de Weg*, enz.

En deze weg wordt nu aldus van een zondaar ingeslagen en bewandeld. God komt hier eerst de zondaar door Zijn woord en Geest ontdekken aan zichzelf en doet hem zijn zonden en ellenden zien, zijn afgescheiden staat van de Heere, hoe hij dood ligt door de zonde en de misdaden en geheel in zichzelf verloren en zonder God en Christus in de wereld.

Hierop gaat nu zo'n overtuigd zondaar naar een Weg van behoud, verzoening en vereniging met God zoeken. Hij leest en vindt wel in het woord dat Christus alleen de Weg, de Waarheid en het Leven is. Maar omdat hij verduisterd in het verstand is, weet hij niet, hoe of welke wijze Christus als een weg tot de Vader te gebruiken. Dit blijft voor hem een diep verzegeld en gesloten boek, daar hij met zijn vleselijk verstand niet kan in zien. Maar hiertoe komt nu God de Heere Zelf, Die de hand reeds aan die zondaar heeft geslagen, en maakt hem verder, door middel van Zijn woord en Geest, Christus Zijn Zoon bekend als de enige Weg van der zondaren zaligheid en verlossing, in de volheid van Zijn genade, algenoegzaamheid en bereidwilligheid. Hij bewerkt door middel van die ontdekking des zondaars onwillig en verstokt hart zodanig, dat hij zin en lust in die ontdekte Weg van zaligheid en genade begint te krijgen. Ja de Heere buigt hier de wil van een zondaar op een zachte en liefelijke wijze. Zodanig, dat hij geheel zijn toestemming en hartelijke goedkeuring aan die geopende Weg van zaligheid door Christus geeft, en door geen anderen als door deze Weg tot God en Zijn gemeenschap wil terugkeren, hetwelk dan alles van dat gevolg is dat de zondaar dadelijk en geheel uit zichzelf gaat, Christus als de enige Weg der zaligheid aanneemt en omhelst, zijn voet daarop zet, en door die weg tot God zijn Heere en Schepper, van Wie hij door de zonden afgeweken is, wederkeert, en zich met hem laat verzoenen en verenigen. Hier gaat nu die zondaar door het geloof geheel in Christus over, en ontvangt uit Christus Zijn Heilige en levendmakende Geest, waardoor hij nu in zijn verstand en oordeel verlicht, en in zijn wil ten enenmaal veranderd, vernieuwd en wedergeboren wordt. Maar hierin ligt nu de hele grond en gelegenheid van eens zondaars oprechte bekering, dat hij kome en trede op die weg tot Godzalige gemeenschap, en dat zijn hart of gemoed met die weg waarlijk verenigd worde, dat hij tot Christus en Christus tot hem kome, en zij beiden zo samen in de Geest verenigd worden.

Hier scheidt de ware en Evangelische bekering zich af van al valse en wettige schijnbekeringsen, die de mensen veeltijds hebben. Maar daarmee eeuwig verloren gaan. De grond van de oprechte bekering van een zondaar ligt geheel in het ongeveinsd geloof, of in de ware vereniging van de ziel met Christus door het geloof. Waar die vereniging van de ziel met

Christus niet gevonden wordt, daar is ook geen ware bekering, wat een mens anders ook al hebben of voorwenden moge. Daarom is het Gods grote en voorname werk, als Hij een zondaar bekeert, hem allereerst door de Geest des geloofs met Christus te verenigen; en zulks door deze vier dingen aan de zondaar te doen door middel van Zijn woord en Geest.

1. Hij overtuigt de zondaar op een duidelijke en bevindelijke wijze in zijn ziel, van zijn heel ellendige, rampzalige, verloren en machteloze staat in de zonde. Zodat hij zichzelf niet alleen ziet en kent met al wat aan hem is, als een enkele gruwel en vloek voor God. Maar daarom ook op het diepst vernederd voor God en verslagen wordt. Zodat hij het vonnis van de eeuwige dood over zich gewillig moet ondertekenen, en eenmaal met zijn hele hart moet uitroepen: *wee mij; ik verga! Het is buiten hoop!* En zo geheel van zichzelf en van aller schepselen hulp wordt afgedreven, om die als gebroken bakken voor eeuwig te verzaken.
2. God ontdekt die bij zichzelf verloren en verslagen zondaar Zijn Zoon Jezus Christus en Zijn genade, in de belofte des Evangelies, door het gemoed van een zondaar zó krachtig de waarheid zijner Evangelische beloften en van de volle algenoegzaamheid, bereidwilligheid en gepastheid van de Heere Jezus te vergewissen en te verzekeren, dat de zondaar daar niet langer aan kan twifelen. Maar geheel in zijn hart overreed wordt, dat Christus voor hem een volkomen Zaligmaker is en dat alles in Hem is.
3. God buigt en neigt zeer krachtig van een zondaar hart, door dit zalig en liefelijk Evangelie, tot oprechte gewilligheid en begeerte tot Christus en Zijn vrije genade. Doordat die arme verslagen zondaar aanstonds een liefelijk welbehagen in Christus krijgt, en met verzaking van alles gelovig tot Hem komt, Hem hartelijk omhelst en aanneemt, zich geheel aan Hem overgeeft, op Hem tot rust neerzit en vertrouwt, enz.
4. God doet een zondaarsziel door het geloof smaken de hemelse genade van Christus. Hij komt in Christus zijn duister verstand heel wonderlijk verlichten, en met de zalige kennis Gods en Zijn glanzrijke heerlijkheid bestralen. Hij komt in Christus de arme zondaar rechtvaardigen, hem al zijn zonden uit genade vergevende en voor eeuwig door Zijn bloed uitwissende, zich met hem geheel verzoenende, hem tot Zijn erfgenaam des eeuwigen levens in Christus aannemende, en hem schenkende die vrede Gods, die al verstand te boven gaat. Hij komt de zondaar door Zijn Geest in Christus wederbaren, heiligen en vernieuwen, en wekt hem met Christus uit de dood der zonde op, en stort een nieuw Goddelijk leven in zijn ziel, en vervult hem met heilige geestelijke liefde tot God, enz. Hier ziet zo'n gelovig en wedergeboren zondaar nu zijn vorige verkeerde, dwaze, onheilige en verdoemelijke wegen in de zonde, en hoe hij geheel van God zijn Schepper moedwillig is afgeweken, en zich aan de Satan en de zonde heeft overgegeven. Daarover is hij nu op een Evangelische wijze bedroefd, beschaamd en verlegen; daar heeft hij nu een hartelijk berouw en leedwezen van, dat hij God door zijn zonden zó verlaten, zo onteerd en zo vertoornd heeft. Hier doet hij nu in al nederigheid en ootmoed van hart belijdenis van voor de Heere, neemt de aangeboden vergeving, zaligheid en verzoening in het bloed van de gekruiste Middelaar met hartelijke gewilligheid, blijdschap en dankbaarheid aan. Hij haat en verfoeit zijn vorige zondige wegen, hij is er nu geheel tegen aangekant, zijn zin, lust en genegenheid is nu in God de Heere meer en meer te kennen, te dienen, te beminnen en te verheerlijken. Hij acht en houdt het nu voor zijn grootste zaligheid maar meer en meer door Christus' Geest ontslagen te worden van de zonden, nader met God verenigd te worden, en in al zijn rechten en inzettingen te wandelen. Op die wijze sterft hier dan in zo een de vorige oude mens af, en daar staat een heel nieuwe mens in hem op. Hij wordt van

een dienstknecht der zonde een dienstknecht gemaakt der gerechtigheid, en wordt dus geheel tot God bekeerd.

En deze is nu die zalige bekering, geliefden, die al mensen, wanneer zij behouden zullen worden, zonder onderscheid moeten ondergaan, en waarvan wij nu voornemens zijn wat nader en omstandiger onder uw aandacht te handelen. Op verscheiden en velerhande wijze vinden wij dit heerlijke genadewerk voorgesteld en beschreven in de Heilige Schrift. Het wordt genoemd: *een besnijdenis des harten, het geven van een nieuw hart en van een nieuwen Geest in het binnenste van de mens, een wedergeboorte, een nieuwe schepping, een trekken en levendig maken, een opstaan uit de dood, een vernieuwing des Heilige Geest, enz.*, gelijk wij dit alles met een menigte van teksten uit de Heilige Schrift zouden kunnen bewijzen, en nader aantonen. Maar de algemeenste naam die aan dit genadewerk gegeven wordt, is die *van bekering of bekeren*. Onder deze benaming komt dit grote werk doorgaans in Gods woord voor. Maar wij kunnen niet onopgemerkt voorbijgaan dat in de woorden die de Heilige Geest van dit heerlijke genadewerk gewoon is te gebruiken, een zonderlinge kracht en nadruk opgesloten ligt, zeer bekwaam om deszelfs eigen en verborgen aard en natuur onderscheiden uit te drukken.

In het Hebreeuws komen ons twee bijzondere woorden, die beide bekering of bekeren betekenen.

1. Het eerste zegt eigenlijk zoveel als *omkeren of terugkeren*, en wordt gebruikt van iemand die op een dwaalweg zijnde, en gewaar wordende dat hij verkeerd loopt, zich aanstonds omkeert, de weg waarop hij is verlaat, en zich naar die weg, daar hij van afgedwaald is, weer terugkeert. Zo drukt dit woord dan zeer levendig de staat van de mens uit, voor en in zijn bekering tot God. Want voor zijn bekering dwaalt hij op een verkeerde weg die wel goed schijnt. Maar enz. al mensen zijn hier, als wij gezien hebben, door de zonde geheel van God afgeweken, en hebben samen de rechte weg verlaten, dus wandelen en bevinden zij zich nu allen samen op een allergevaarlijkste dwaalweg naar het eeuwig verderf. Zij dwalen hier al samen als schapen, en een iegelijk keert zich naar zijn weg, Jes. 53: 6. Alles is waar hetgeen David getuigt van zichzelf, *dat zij dwalen als een verloren schaap*, Psalm 119: 176. Maar in deze bekering, als God de mens door Zijn woord en Geest de ogen opent, dan ziet hij zijn afdwalingen, en wordt het gevaar van de weg waar hij op wandelt levendig gewaar. San houdt hij zich op die weg niet langer op. Maar keert zich aanstonds om, en gaat en begeeft zichzelf terug tot God en Zijn gemeenschap, waarvan hij door de zonde geheel afgedwaald was. En zo beschrijft ons de Heilige Geest dan der mensen bekering terecht als een omkering, een weder- of terugkering.
2. Het andere woord dat de Heilige Geest van een zondaars bekering gebruikt, betekent eigenlijk zoveel als *droefheid, smart en berouw hebben* en drukt dus levendig uit, die innige droefheid en oprecht berouw en leedwezen, waarmee het gemoed van de mens in de ware bekering aangedaan wordt, als hij de schandelijkheid en de gruwelijkheid van zijn zondige wegen en afdwalingen ziet, in ootmoed en waar berouw tot God de Heere wederkeert, en met Efraïm komt uit te roepen, Jer. 31: 19: *Zekerlijk nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad, en nadat ik mijzelf ben bekend gemaakt, heb ik op de heup geklopt; ik ben beschaamd, ja ook schaamrood geworden*. Wat wij dit nader zullen moeten beschouwen, als wij het eerste deel van de bekering verhandelen, hetgeen volgens de onderwijzer bestaat in *een hartelijk leedwezen, dat wij God door onze zonden vertoornd hebben*, enz.

Evenals in het Hebreeuws, ontmoeten ons in de Griekse taal van het Nieuwe Testament twee bijzondere woorden, door welke de Heilige Geest het genadewerk van bekering eigenaardig en krachtig gewoon is uit te drukken.

1. Het ene woord zegt eigenlijk zoveel als een *weder wijs worden*, en wordt gebruikt van een dwaas en zinneloos mens, die, van zijn verstand en zinnen voor een tijd geheel beroofd geweest zijnde, nu weer tot zichzelf komt en tot zijn verstand; zodat hij weer verstandig en gezond kan redeneren en handelen, gelijk wij dan zo vinden van de Koning Nebucadnezar, Dan. 4: 14. Zo drukt dit woord dan weer levendig uit en gepast de staat en gelegenheid van een zondaar vóór en in zijn bekering. Voordat de mens bekeerd wordt, leeft hij als een dwaas en zinneloos geheel daarheen, handelende in alles geheel dwaas en verkeerd, zonder nochtans in het minste zijn dwaasheid en verkeerdheid te kunnen merken. Waarom de onbekeerden ons dan overal in de Heilige Schrift als zotten, dwazen en onwijzen, onwetenden, onvernuftigen. enz. worden afgemaald. Maar in de bekering, als God de mens tot zaligheid bewerkt, geeft Hij hem verlichte ogen des verstands, zodat de mens hier nu weer als tot zichzelf komt, God en zichzelf leert kennen, en de dwaasheid van zijn wegen klaar ziet, wordende daardoor nu weer wijs tot zaligheid.
2. Het andere woord in het Nieuwe Testament dat ook van de bekering gebruikt wordt, betekent evenals het Hebreeuws woord, dat wij eerst beschouwden, ook een *weder of terugkering* naar elders, van waar men uitgegaan of afgeweken was, en slaat dus zeer juist op de bekering van een mens tot God als wij gezien hebben.

Zie, zo wordt dit geestelijk genadewerk ons dan in de Heilige Schrift met zeer gepaste en bekwame woorden omschreven en voorgesteld, die haar rechte aard en natuur zeer levendig uitdrukken. Wat nu de zaak zelf aanbelangt, daar willen wij, om de verlopen tijd, thans niet verder intreden. Maar hier onze verhandeling bij afbreken tot in het namiddaguur, wanneer wij die onder des Heeren zegen verder wensen te vervolgen en voort te zetten.

Och dat het de Heere maar behagen mocht het gewicht dezer bekering ons allen met kracht op het hart te drukken en niet toe te laten, dat iemand van ons omtrent deze grote zaak langer voor zichzelf onverschillig blijve, opdat ons niet een haastig verderf overkome en wij onbekeerd overgaan naar een rampzalige eeuwigheid. Laat ons tot een besluit dan nu al samen de Heere om een ware bekering smeken en aanroepen. Een iegelijk, enz.

Gepredikt te Kralingen. Maart 1781.